

**Sprawozdanie z I spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy
zorganizowanego w ramach prac nad planami zadań ochronnych
dla obszarów Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001 i
Ostoja Przemyska PLH180012
(Stara Bircza, dn. 30.11.2012)**

Pierwsze spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) dla obszarów Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001 i Ostoja Przemyska PLH180012 odbyło się dn. 30.11.2012 r. w budynku Nadleśnictwa Bircza w Starej Birczy. Miało na celu przedstawienie specyfiki dokumentu jakim jest plan zadań ochronnych (PZO) oraz zasad funkcjonowania ZLW. Omówiono również podstawowe informacje o obszarach Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001 i Ostoja Przemyska PLH180012 – przebieg granic, przedmioty ochrony oraz ich stan i możliwości ochrony. Spotkanie zostało zorganizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie we współpracy z Fundacją Dziedzictwo Przyrodnicze i Klubem Przyrodników.

Do udziału w spotkaniu zaproszeni zostali przedstawiciele samorządów lokalnych, Lasów Państwowych, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, Zespołu Parków Krajobrazowych w Przemyślu, inne instytucje i osoby prawne, lokalni działacze społeczni, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy oraz mieszkańcy.

PROGRAM SPOTKANIA:

10:00 – Przywitanie i przedstawienie się uczestników;

10:15 – 11:00 – Proces planistyczny w obszarach Natura 2000 – specyfika, cel oraz proces tworzenia planu zadań ochronnych (Agnieszka Marcela – I Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalny Konserwator Przyrody);

11:00 – 11:45 – Przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012 - gatunki zwierząt oraz siedliska przyrodnicze z załączników Dyrektywy siedliskowej (Paweł Pawlaczyk, Klub Przyrodników - koordynator z ramienia wykonawcy opracowania projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001 i Ostoja Przemyska PLH180012);

11:45 – 12:15 – Przerwa;

12:15 – 12:35 – Rębnia IVD w buczynie karpackiej w Nadleśnictwie Bircza (Damian Kwiatkowski – przedstawiciel Nadleśnictwa Bircza);

12:35 – 13:20 - Planowanie ochrony obszaru Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001 (Jerzy Michalczuk, Uniwersytet Rzeszowski – ornitolog, ekspert wykonawcy planu);

13:20 – 14:00 – Utworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy, ustalenie zasad współpracy.

UCZESTNICZY:

Barbara Królak – Starostwo Powiatowe w Przemyślu,

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Maria Paćławska - Urząd Gminy Bircza,
Beata Worotyłko - Urząd Gminy Bircza,
Maciej Pinda - Urząd Gminy Dubiecko,
Joanna Mazur - Urząd Gminy Fredropol,
Witold Szpytman – Gmina Krzywca,
Marian Gdula - Urząd Gminy Roźwienica,
Piotr Jucha - Urząd Gminy Żurawica,
Agata Kasyan – Urząd Miejski Przemyśl,
Barbara Kmiotek – Biuro Rozwoju Miasta Przemyśla,
Krzysztof Kamiński – Biuro Rozwoju Miasta Przemyśla,
Piotr Brewczyński - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie,
Zbigniew Kopczak - Nadleśnictwo Bircza,
Urszula Kapuścińska – Nadleśnictwo Bircza,
Damian Kwiatkowski – Nadleśnictwo Bircza,
Dawid Kurpiel - Nadleśnictwo Dynów,
Robert Papież - Nadleśnictwo Kańczuga,
Witold Pilch - Nadleśnictwo Krasieczyn,
Robert Sobkowicz – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa,
Zarząd Oddziału w Krośnie,
Bogumił Dąbek – Polskie Stowarzyszenie Taksatorów Leśnych, Biuro Urządzenia Lasu i
Geodezji Leśnej O/Przemyśl,
Piotr Murdza – Polskie Stowarzyszenie Taksatorów Leśnych, Biuro Urządzenia Lasu i
Geodezji Leśnej O/Przemyśl,
Wiesław Czyż – Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie,
Agnieszka Szybiak – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie,
Magdalena Capecka – Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu,
Janusz Demkiewicz – Podkarpacka Izba Rolnicza,
Jan Szkoła– Bieszczadzki Oddział Straży Granicznej,
Monika Kołodziej – Lokalna Grupa Działania,
Aleksandra Ryzner – Lokalna Organizacja Turystyczna „Wrota Karpat Wschodnich”,
Leszek Melsztyński – Zarząd Oddziału PTTK w Przemyślu,
Grzegorz Sitko - Fundacja Przyroda Karpat,
Andrzej Koziół – rolnik,
Jerzy Michalczyk – Uniwersytet Rzeszowski,
Paweł Pawlaczyk – Klub Przyrodników,
Dorota Bury – Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze,
Tomasz Ficek – Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze,
Sylwia Fudali – Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze,
Radosław Michalski – Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze,
Rafał Zarzecki – botanik, Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze,
Agnieszka Marcela – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
Michał Ferenc – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
Dorota Rogąła – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

PRZEBIEG SPOTKANIA:

Spotkanie otworzyła Pani Agnieszka Marcela, która powitała zgromadzonych gości. Następnie przedstawiła pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie zaangażowanych w projekt POIS.05.03.00-00-186/09 oraz wykonawców projektu PZO – przedstawiciele Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze i Klubu Przyrodników.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

W trakcie swojej prezentacji Pani Agnieszka Marcela omówiła założenia projektu, podała zasady tworzenia i zawartość planów zadań ochronnych oraz sposób tworzenia Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW). Po jej wystąpieniu Pan Paweł Pawlaczyk poprosił o przedstawienie się przybyłych gości, po czym przedstawił prezentację o planowaniu ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012 - szczegółowo omówił przedmioty ochrony obszaru, ocenę ich stanu, zagrożenia i możliwości ochrony. Następnie przedstawiciel Nadleśnictwa Bircza przedstawił prezentację „Rębnia IVD w buczynie karpackiej w Nadleśnictwie Bircza”. Po nim Pan Jerzy Michalczyk przedstawił prezentację „Planowanie ochrony obszaru Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001”.

Prezentacje wykonawców PZO zamieszczone są na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie (<http://rzeszow.rdos.gov.pl>) w zakładce „Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000”.

Dyskusja:

Pan Paweł Pawlaczyk

Wyjaśnił na czym polega korzyść z bycia członkiem ZLW. Każdy – niezależnie czy należy do ZLW - ma prawo do wyrażenia uwag, wniosków i opinii w odniesieniu do PZO, lecz będzie to realizowane w końcowej fazie prac - w fazie konsultacji społecznych trwających 21 dni. Wszystkie wnioski i uwagi które w tym czasie wpłyną, muszą być rozważone i trzeba się do nich ustosunkować w formie pisemnego podsumowania. Natomiast uczestnictwo w ZLW umożliwia – ale i zobowiązuje - głębsze zaangażowanie się w prace na etapie roboczym. Członkowie ZLW otrzymają robocze wersje, a potem prawie końcowe wersje dokumentu w całości, lub w poszczególnych jego fragmentach z prośbą o uzupełnienie znanych im danych, oraz odniesienie się w trybie roboczym do proponowanego tekstu. Zespół wykonawców bardzo liczy na głębsze zaangażowanie się członków ZLW w prace nad PZO. Wszelkie uwagi będą mile widziane a zadaniem koordynatora jest poprowadzić proces tworzenia/współtworzenia planu.

Pan Piotr Murdza

Poinformował, że Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej w Przemysłu wykonuje projekt Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kańczuga, który ma się zakończyć w 2014 roku. Aktualnie BULiGL jest już po zakończeniu prac terenowych, natomiast dane kameralne opracowane będą w następnym roku. Zapytał czy będzie możliwość uzgodnienia wytycznych w PUL i PZO.

Pan Paweł Pawlaczyk

Odparł, że jest otwarty na współpracę, w tym roboczą wymianę informacji, oraz dyskusje nad zapisami, by w obu dokumentach były zbieżne.

Pan Piotr Brewczyński

Stwierdził że RDLP w Krośnie uczestniczy w spotkaniach ZLW dla wszystkich obszarów, dla których są opracowywane plany zadań ochronnych i ma różne doświadczenia ze spotkań. Zwrócił uwagę na kilka aspektów, które jego zdaniem, powinny być wzięte pod uwagę przy sporządzaniu tego typu dokumentów. PZO mają bardzo istotny wpływ, z jednej strony, na stan zachowania przedmiotów ochrony, z drugiej - na działalność człowieka w obrębie danego obszaru Natura 2000. Wyraził nadzieję iż w wyniku wspólnego działania, zarówno wykonawców, jak i członków ZLW, powstaną plany, które przyczynią się do mądrego

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

zarządzania środowiskiem, który uwzględnić będzie potrzebę ochrony przyrody oraz racjonalnego rozwoju gospodarki. Wyraził troskę o właściwe wydanie funduszy przeznaczonych na powstanie PZO, w szczególności chciał by przeprowadzić rzetelne badania nie opierając się na nieaktualnej historycznej wiedzy sprzed 20-30 lat, która była wykorzystana przy tworzeniu SDF. Obok potrzeby gromadzenia aktualnych danych przyrodniczych zwrócił również uwagę na uwzględnienie trendów wieloletnich, zachodzących w środowisku, w szczególności w środowisku leśnym, gdzie zmiany zachodzą dość wolno. Wyraził też obawę o ewentualne ograniczenia, które mogą rodzić skutki gospodarczo-społeczne dla lokalnej społeczności oraz dla przedsiębiorstw i firm, które działają na tym terenie. Wyraził opinię, że ta kwestia również powinna być rozważona i uwzględniona przy sporządzaniu planów takich jak PZO. Odnosił się do problemu zagrożeń wymienionych w SDF, które z nich są potencjalne, a które rzeczywiste - jest to dla leśników pracujących na tym terenie kwestia istotna. Poprosił o wskazanie źródła finansowania dla zadań wynikających z PZO. Leśnicy poruszają się w pewnych ramach prawnych, które wytycza ustawa o lasach i finansowanie konkretnych zadań jest tam ściśle określone. Z drugiej strony zaś LP ponoszą odpowiedzialność za ochronę przyrody i realizacja tych działań również w polskim prawie jest określona. Poprosił by materiały robocze trafiały do ZLW z odpowiednim wyprzedzeniem, tak by można się było z nimi zapoznać przed kolejnym spotkaniem.

Pan Paweł Pawlaczyk

Poinformował, że inwentaryzacja będzie wykonana w zakresie ograniczonym założeniami PZO, jednak w taki sposób, by umożliwić planowanie ochrony. W pewnych przypadkach gatunki lub siedliska będą inwentaryzowane dokładnie, w innych badane będą próby, w jeszcze innych zakładane jest oparcie się na analizie już istniejących, ale współczesnych danych. Nie będzie planowania na podstawie danych sprzed 20-30 lat, a SDF będzie weryfikowany. Dodał iż polskie podejście jest takie, że wychodząc od bardzo zgrubnego rozpoznania, które mamy w SDF-ach, robimy kolejny krok w kierunku ochrony obszarów Natura 2000, opracowując masowo plany zadań ochronnych – zakładając, że są one stosunkowo tanie, szybkie i identyfikują pilne potrzeby ochrony, ale nie zakładają dokładnej inwentaryzacji. Jest to świadoma, strategiczna decyzja podjęta na poziomie kraju.

U nas dla co najmniej kilku przedmiotów ochrony inwentaryzacja będzie pełniejsza, znacząco poszerzająca zakres wiedzy na ich temat w tym obszarze. Wielkopowierzchniowe zbiorowiska nie będą dokładnie kartowane, ale przykładowo chruszcze ksylobiontyczne występujące w zbiorowiskach buczyn, jako elementy kluczowe dla ochrony obszaru będą zbadane bardziej szczegółowo. Przypomniał też, że każda inwentaryzacja ma swoją skalę dokładności, prawdopodobieństwa błędów pierwszego i drugiego rodzaju, zależy to od szczegółów metody i wykonania.

Co do uwzględnienia tendencji długookresowych – jest to ważny element potrzebny dla wyciągnięcia właściwych wniosków planistycznych.

Czas na zapoznanie się i odniesienie do materiałów dostarczonych przez wykonawcę powinien być wystarczająco długi np. 2-3 tygodniowy, jeżeli nie uda się to przed spotkaniem to w każdym razie czas nie będzie ograniczać możliwości wnoszenia uwag także po spotkaniu.

Pan Piotr Brewczyński

Poruszył temat elastycznego podejścia do tworzenia PZO, w szczególności w kwestii wskaźników, które są niesubiektywnym narzędziem do oceny stanu zachowania siedlisk lub populacji, ale budzą wiele emocji, również ze strony Lasów Państwowych. Na przykład

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

(hipotetycznie) populacja w dobrym stanie z trendem wieloletnim wzrostowym z ostatnich 10-20 lat, po zastosowaniu wskaźników okaże się że jest np. U1. Zapytał czy w trakcie prac nad PZO moglibyśmy się przyjrzeć wskaźnikom, szczególnie pod kątem trendów?

Pan Paweł Pawlaczyk

Odrzekł, że każda sytuacja wymaga analizy, przemyślenia, co dany wskaźnik naprawdę oznacza. Sytuacja, w której gatunek, populacja jest w stanie dobrym, nie było trendu negatywnego w przeszłości, teoretycznie dobrze wróży, ale nie na 100% oznacza to dobre perspektywy na przyszłość. Może ona oznaczać stan FV, ale może też nie być stanem właściwym - np. możemy mieć do czynienia z *extinction debt* (kumulowanie się negatywnych przekształceń siedliska, populacji, puli genowej gatunku, w wyniku którego populacja pozornie w dobrym stanie nagle zanika bez jednej wyraźnej przyczyny). Sytuacja, w której wszystko jest dobrze, populacja gatunku jest dobra, trend długookresowy jest dobry, a wskaźniki wskazywałyby na stan niewłaściwy, może mieć 2 wytłumaczenia. Jedno z nich, zasugerowane przez Pana Piotra Brewczyńskiego, może być takie, że wskaźniki są niedopasowane (np. w wyniku opracowania wskaźnika na podstawie doświadczeń z innej części Polski), ale może być także zagrożenie ukryte, możliwe do zidentyfikowania przez specjalistę. Powinno być przedmiotem pogłębionej analizy i dyskusji w procesie tworzenia projektu PZO.

Pani Agnieszka Marcela

Poinformowała, że prace nad wdrażaniem sieci Natura 2000 zostały właściwie zakończone. Trwało to 10 lat. Obecnie w dosyć intensywny sposób w ostatnim czasie prowadzone są prace nad wdrożeniem systemu zarządzania tymi obszarami. Znajdujemy się obecnie na początku drogi, powstają pierwsze plany zadań ochronnych, wiele się uczymy. Poprosiła wykonawców PZO by w opracowywanych planach dokładnie uzasadnili dlaczego użyli danej wartości wskaźnika. Podała przykład populacji niedźwiedzia w Ostoi Jaśliskiej - by osiągnąć stan właściwy (FV), wskaźniki GIOŚ wymagają określonej liczby osobników w obszarze. Tymczasem takie zagęszczenie w przyrodzie nie występuje w związku z tym, nawet mimo spełniania przez siedlisko odpowiednich warunków, niedźwiedź w tego typu obszarze nie może uzyskać oceny FV, gdyż obszar jest zbyt mały. Podziękowała za głos Pana Piotra Brewczyńskiego, wyrażający potrzebę mądrego zarządzania środowiskiem. Podkreśliła również różnice pomiędzy planem zadań ochronnych a planem ochrony, na przykładzie przyszłego Planu ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady, w ramach którego ma zostać wykonana pełna inwentaryzacja siedlisk i gatunków, ale jego koszt jest znacznie wyższy. Podkreśliła, jak ważną jest inwentaryzacja siedlisk naturalnych wykonana przez Lasy Państwowe w 2007 roku.

Następnie odniosła się do kwestii ograniczeń dla społeczności lokalnej, podkreślając że nie spotkała się z przypadkiem, w którym zapisy PZO nakazywałyby np. właścicielowi łąki wykaszanie jej co roku. Każdorazowo jest to kwestia dobrowolnego porozumienia. Właściciel łąki może ją wykaszac jeśli chce i pobierać płatność z tytułu programów rolnośrodowiskowych. Kwestia ograniczeń w gospodarce leśnej wymaga natomiast wypracowania odpowiednich ustaleń.

Pan Bogumił Dąbek

Nawiązał do problematyki leśnej, pytając w jaki sposób projekt PZO będzie się odnosił do uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) i planów urządzenia lasu (PUL).

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Pan Paweł Pawlaczyk

Odpowiedział, że jeszcze nie wiadomo, zostanie to rozstrzygnięte w toku pracy nad projektem PZO, przy udziale ZLW i osób zainteresowanych. Podejście powinno być podobne do traktowania terenów rolniczych – zadania powinny być fakultatywne i obligatoryjne. Obligatoryjne powinny być założenia do planowania UPUL. Fakultatywne zapisy, uwzględniające zastosowanie unijnego mechanizmu płatności leśnośrodowiskowych - dobrowolnego kontraktu w którym właścicielowi lasu można płać za działania, które zostaną określone na poziomie kraju w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich. Taki instrument finansowy był, jest i będzie możliwy do stosowania również w przyszłej perspektywie finansowej, zależy to jedynie od woli rządu. W 2007 roku był już przygotowany projekt wdrożenia takich programów, ale podjęto decyzję że w latach 2007-2013 nie będą wdrażane. W 2014 roku będzie okazja tę decyzję zweryfikować. Zachęcał by wspólnie wystąpić z poparciem idei programu leśnośrodowiskowego.

Pan Bogumił Dąbek

Zapytał czy wprowadzenie ograniczenia pozyskania drewna nie będzie polem konfliktu z właścicielami lasów, którzy będą mogli dochodzić swoich praw na drodze sądowej. Jest to narzucanie ograniczeń, które nie jest w kompetencjach państwa.

Pan Paweł Pawlaczyk

Odpowiedział, że narzucaniem ograniczeń na korzystanie z własności lasu są już uproszczone plany urzędzenia lasu. PZO nie nałoży ograniczeń inaczej, niż przez UPUL. Jeśli ktoś będzie się czuł pokrzywdzony przez PZO, który jest aktem prawa miejscowego, to ustawowo przysługuje prawo skargi do sądu administracyjnego.

Jest to jednak sytuacja teoretyczna. Wyraził opinię, że w praktyce wolałby uniknąć sytuacji, w której PZO nie wchodzi w życie z takich powodów. Stwierdził również, że gospodarka leśna w lasach niepaństwowych, jak wynika z jego obserwacji w tych obszarach, nie zawsze jest proprzyrodnicza, jednak nie jest najgorsza i poprawa jej nie jest paląco pilna. Poprawa nastąpi prawdopodobnie wraz z wejściem w życie kolejnych UPUL, co jest związane również z procedurą oddziaływania na obszar Natura 2000. Stwierdził, że skłaniałby się by proponować parametry, udział, rębnie, wiek rębności i skład gatunkowy jakie powinny być osiągnięte w lasach prywatnych a nie proponować konkretnych zaleceń, dla poszczególnych fragmentów lasu. Fakultatywne działania - z założeniem że będą wspierane programami leśnośrodowiskowymi lub zawartymi z RDOŚ umowami (taka możliwość jest zapisana w ustawie o ochronie przyrody) – mogą dotyczyć działań dalej idących, ale z uwzględnieniem dobrowolności (kwestia też rachunku ekonomicznego, co się bardziej opłaca właścicielowi lasu).

Pani Agnieszka Szybiak

Poruszyła problem lasów łęgowych. Zapowiedziała, że skieruje do RDOŚ pismo w tej sprawie. Część lasów łęgowych powstała poprzez rozwój zarośli wiklinowych, które były wprowadzane przez administratora cieków dla umacniania brzegów. RZGW będzie postulować o wyłączenie zaewidencjonowanych plantacji z obszaru Natura 2000. Dodała że proces rozrastania się plantacji miał miejsce nad Sanem, Wiarem oraz przy mniejszych ciekach. Uznanie tych miejsc za lasy łęgowe utrudni lub uniemożliwi prowadzenie działalności w tych miejscach i może powiększyć zagrożenie powodziowe, szczególnie przy mniejszych ciekach.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Pan Paweł Pawlaczyk

Poprosił o szczegółową inwentaryzację, jako przykład informacji istotnej z punktu widzenia tworzenia PZO. Wniosek o wyłączenie tych terenów z obszaru Natura 2000 raczej nie odniesie skutku. Nawet miejsce gdzie wcześniej była plantacja, może być zaklasyfikowane przez przyrodnika jako łąg, jednakże nawet w tym przypadku jest możliwy kompromis różnych interesów – klasyfikacja jako łąg nie oznacza że musi to być obszar całkowicie wyłączony z użytkowania, należy znaleźć odpowiednie rozwiązanie takiej sytuacji i do tego będziemy dążyć w ramach tworzenia projektu PZO.

Pan Piotr Brewczyński

Stwierdził, że rolą PZO nie jest tworzenie nowych rezerwatów przyrody. Obszary naturowe nie zostały powołane w celu tworzenia kolejnych form ścisłej ochrony konserwatorskiej, ale godzenia ochrony przyrody z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Pan Paweł Pawlaczyk

Wyjaśnił, że Natura 2000 obejmuje zarówno walory przyrodnicze o charakterze naturalnym, jak i powstałe wskutek działalności człowieka. Nie przesądza o ścisłej ochronie (ale też nie jest przeciwko ochronie ścisłej w uzasadnionych przypadkach) - jest neutralną wobec form ochrony i żadnej z nich z góry nie zakłada. Natura 2000 jest systemem celowościowym - chcemy mieć dobry stan określonych gatunków i siedlisk, dyskutujemy, czym to dokładnie jest oraz co zrobić by to osiągnąć. Nadmienił, że by osiągnąć założony cel posługujemy się mechanizmami ochrony czynnej np. w przypadku muraw kserotermicznych – działanie wbrew naturalnym procesom (zarastania krzewami), są też mechanizmy ochrony biernej – wyłączenie z gospodarowania. Nie ma z góry założenia, jaki mechanizm powinien zostać użyty. Wychodzimy od celu i staramy się określić jak go osiągnąć.

Pani Agnieszka Marcela

Uzupełniła wypowiedź przedmówcy wskazując, że np. w obszarze Natura 2000 Jaćmierz przedmiotem ochrony są ekstensywnie użytkowane łąki, które wymagają dalszego użytkowania. Tam więc działania ochronne będą nastawione na ochronę czynną. Następnie odniosła się do ostatniego spotkania ZLW dotyczącego Ostoi Jaśliskiej, gdzie znajduje się jeden z największych rezerwatów w woj. podkarpackim - Źródlika Jasiołki (ponad 1500 hektarów), z drzewostanami które od dawna nie były użytkowane. Wyraziła opinię, że rezerwaty przyrody powinny być uwzględnione przy ocenie stanu zachowania siedlisk i gatunków w danym obszarze.

Pan Paweł Pawlaczyk

Odparł, że taki rezerwat jak Źródlika Jasiołki z pewnością wpływa na ocenę wskaźników, że skutkiem ochrony rezerwatowej są cechy tego lasu. Ważne też jest jak ochrona rezerwatowa wpływa na rozmieszczenie gatunków. Trudno jest z góry przewidzieć czy konieczne będzie powołanie nowego rezerwatu, że jest to kwestia, która się wyklaruje wraz z postępowaniem tworzenia PZO oraz podczas kolejnych spotkań.

Na tym zakończono część dyskusji związaną z prezentacją Pana Pawła Pawlaczyka i obszarem Ostoja Przemyska. Następnie Pan Jerzy Michalczyk przedstawił prezentację dotyczącą przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Pogórze Przemyskie, po zakończeniu której, kontynuowano dyskusję.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Pan Andrzej Koziół

Zapytał o derkacza. Stwierdził, że dawniej było go więcej obecnie jest mniej, czego przyczyną są lisy. Stwierdził, że brak odstrzałów lisa przez koła łowieckie spowoduje zanik populacji derkacza.

Pan Jerzy Michalczuk

Odpowiedział, że w liczebności derkacza występują fluktuacje, a obecność lisa nie koreluje z obecnością derkacza. Większym problemem dla utrzymania populacji tego gatunku jest zarastanie łąk, ważny jest też termin koszenia.

Pani Urszula Kapuścińska

Wskazała, że w programach rolnośrodowiskowych terminy określone są do końca września.

Pan Jerzy Michalczuk

Wskazał, że nie wszyscy koszą później i nie wszyscy korzystają z programów rolnośrodowiskowych. Obok derkacza ważne jest też zachowanie ptaków drapieżnych, które wymagają też wcześniejszego koszenia. Dobrze jeśli łąki są mozaikowo wykaszane w różnych terminach, da się wówczas pogodzić potrzebę ochrony derkacza i ptaków drapieżnych.

Na tym zamknięto dyskusję. Uczestnicy spotkania zostali zaproszeni do zadeklarowania swojego udziału w Zespole Lokalnej Współpracy.

Protokół sporządził: Radosław Michalski

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

